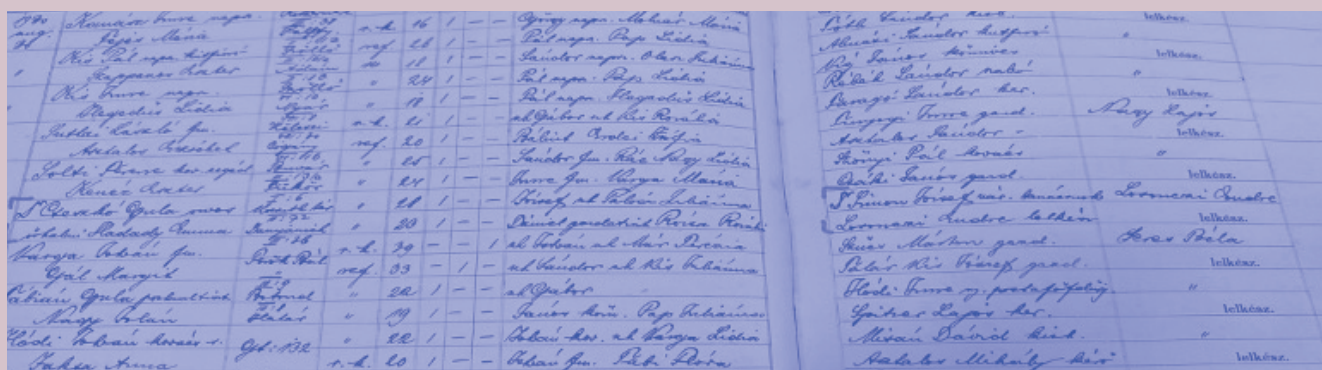

Hódmezővásárhelyről a Celebesz-szigetekre

Egy vásárhelyi orvos mártír halála 10.000 km-re hazájától

Cseszkó Gyula dr. 1902. 04. 18-án született Hódmezővásárhelyen Cseszkó József és Palócz Julianna gyermeként, melyről az 1930-as év, 350. keresztelei bejegyzése tanúskodik a Hódmezővásárhelyi Ótemplomi Református Egyházközség keresztelei anyakönyvében, s igazolása annak, hogy a mártírhalt házaspár története valóban Hódmezővásárhelyről, az ótemplom berkeiből indult. Két tősgyökeres vásárhelyi lélek különleges életúja a Cseszkó család története, mely tragikus véget ért a hazájuktól távol.

Cseszkó Gyula és Eöhralmi Hadady Emma Hódmezővásárhelyen születtek, tanulmányaikat is itt kezdték meg. A helyi református gimnázium tanulóiként konfirmáltak, majd Gyula Debrecenben folytatta tanulmányait, itt szerzett orvosi diplomát. Szülővárosukban tervezték a jövőjüket, itt kezdett orvosként praktizálni a helyi kórházban, illetve saját rendelőben is gyakorolta a hivatását. 1930 augusztusában kötöttek házasságot a református ótemplomban. Ekkor városunk az országban a 10-ik legnépesebb város volt, ami optimális helyszín lehetett volna a fiatal házasoknak, de az alacsony bérek nem sok lehetőséget biztosítottak ahhoz, hogy a gyógyítás szolgálatából biztos megélhetésük legyen családot alapítani. Ekkor értesültek arról, hogy a Holland Missziói Társaság indonéziai missziói munkájára orvosokat keres, melyre ők jelentkeztek. Örömmel fogadták őket, s egy orvosi átképzés után

1933. január 1-jén meg is kezdték orvosi szolgálatukat Sangironban (Sangi-szigetén), a helyi, kis kormányzati kórházban. Munkájuk nyomán a kórházban fejlődésnek indult, megnövekedett. Rendszeresen utazgattak a környékbeli szigetekre, megszervezték azokon is a poliklinikai munkát. Jelentős vállalkás volt ez, hiszen több száz sziget található a térségben, ahol semmilyen egészségügyi ellátás és ellátóhely nem biztosított az utazó orvoson kívül. Munkájukat elismerték, a kórházat sikeresen üzemeltették, családjuk négy gyermekkel bővült. 1937-ben 7 hónapi szabadságra hazajöttek Hódmezővásárhelyre, s itthon, karácsonykor előadást is tartottak indonéziai munkájukról.

Visszatérésük után Indonézia hamarosan japán katonai megszállás alá került. Azonban a háborúban Magyarország a japánok oldalán állt, egy darabig még

a gyermekei szeme láttára. Gyermekeiket édesanyjuk elfogatása után egy bennszülött szolgálólány elrejtette az erdőben. Csónakot szerzett, s átküldött egy embert a szomszéd szigetre, ahol rádióállomás volt, s azon kért segítséget Ausztráliából az árvák megmentésére, s kimentésükig folyamatosan bújtatták őket, hiszen a japán katonák is keresték a gyerekeket.

Hollandiában kezdődött újra a négy Cseszkó árva élete, akik nevelőszülőknél lettek elhelyezve. Életútjukat most térképezzük fel, a Tahunán született gyermekek közül már csak a legfiatalabb, József van életben, akivel sikerült felvenni a kapcsolatot. Mind a négy gyermek családot alapított szerte a világban, és sikeres életutat tudhatnak maguk mögött. Cseszkó Gyula és Hadady Emma több mint 10.000 km-re nyugszik szülővárosától, de emléküket 2025. június 15-én sírjelet kapott a Hódmezővásárhely-Ótemplomi Református Egyházközség által az ótemplom oldalán, ahol két összefonódó fűgefaj jelképezi a két vásárhelyi lélek tragikus, de gyümölcsöző életútját.

KÁDÁRNÉ ZSOLDOS EDIT

Bethlen Gábor Református Gimnázium
és Szathmáry Kollégium Könyvtár

343. 15. 19. Sándor	1-1-	Nagy Imre apa	VIII: 25
344. 21. 23. Gyula	1-1-	Bécsi Zsófia	Bécsi Zsófia
345. 13. 26. Sándor	1-1-	Rovás Ferenc any	Tanya
346. 16. 20. Imre	1-1-	Móni Zsófia	VII: 9
347. 18. 20. Sándor	1-1-	Czordás Nagy Sándor apa	Bécsi Zsófia
348. 16. 20. Lidia	1-1-	Bécsi Zsófia	VII: 17
349. 15. 20. Sándor	1-1-	Moray Sándor apa	VII: 14
350. 18. 20. Lidia	1-1-	Anyi Zsófia	VII: 14
351. 15. 20. Sándor	1-1-	Czordás Pál apa	VII: 14
352. 18. 20. Lidia	1-1-	Rátos Zsófia	VII: 14
353. 15. 20. Sándor	1-1-	Moray Sándor apa	VII: 14
354. 18. 20. Lidia	1-1-	Lázár Lidia any	VII: 14
355. 15. 20. Sándor	1-1-	Czordás Pál apa	VII: 14
356. 18. 20. Lidia	1-1-	Rátos Zsófia	VII: 14

végezhették munkájukat, de később minden fehér embert ellenséggént kezeltek. 1944 áprilisában dr. Cseszkó Gyulát börtönbe vetették, és egyik Celebesz-közi szigetre vitték. Amikor a szövetségesek ezt a területet is bombázták, dr. Cseszkó Gyula súlyosan megsebesült, és hiába kért segítséget, ellátást nem kapott, így sérüléseibe hamarosan belehalt. Felesége igyekezett folytatni missziói kórházuk vezetését. Hamarosan azonban lehetetlenné vált munkája. 1944. augusztus 7-én őt is bebörtönözték a japán katonák. Azzal vádolták, hogy rádió adó-vevő készülékén összeköttetést tart fenn az ellenséggel. Ez természetesen nem volt igaz, de a japánok borzalmas kínzásokkal igyekeztek Emmát beismerő vallomásra bírni. Ő azonban a kínzások között sem vállalta a hamis vádat. A leírhatatlan szenvedések után, 1944. november 9-én, néhány társával együtt, nyilvánosan lefejezték